

ΑΙΣΧΥΛΟΣ

ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ 458 π.Χ.

ΠΡΟΣΩΠΑ του ΕΡΓΟΥ

ΠΡΟΦΗΤΙΣΣΑ (Πυθία)

ΟΡΕΣΤΗΣ

ΑΠΟΛΛΩΝ

ΕΙΔΩΛΟ ΤΗΣ ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑΣ

ΧΟΡΟΣ (Ερινύες)

ΑΘΗΝΑ

ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η Προφήτισσα του μαντείου του Απόλλωνα στους Δελφούς μπαίνει στο άδυτο και βλέπει τον Ορέστη να ικετεύει το Θεό και γύρω του ένα πλήθος, τις Ερινύες. Βγαίνει ο Απόλλωνας και λέει στον Ορέστη να πάει να δικαστεί στην πόλη της Αθήνας. Εκείνος πάει, γίνεται η δίκη και επειδή υπάρχει ισοψηφία, νικάει η ψήφος της Αθηνάς (από τότε καθιερώνεται αυτός ο νόμος), και ο Ορέστης αθώνεται.

ΠΡΟΦΗΤΙΣΣΑ

Τη Γαία επικαλούμαι, την πρώτη μάντισσα πρώτη απ' όλους τους Θεούς, Την κόρη της μετά, τη Θέμη, που ανέλαβε δεύτερη την προστασία του Μαντείου και τρίτη τη Φοίβη, Τιτανίδα, την κόρη της Γης. Που κληρώθηκε. Η Φοίβη το χάρισε γενέθλιο δώρο στο γιό της Λητώς και Φοίβο τον είπαν. Για το χάρισμα. Ο Φοίβος άφησε της Δήλου λίμνη και βράχια και στις ακτές της Παλλάδας τις ήρεμες άραξε, και μετά ήρθε εδώ στη γη του Παρνασσού, στο μαντείο που έλαβε. Ανήμερος τόπος. Τα παιδιά του Ήφαιστου άνοιξαν δρόμο και ημέρωσαν τον τόπο και τον συνόδεψαν. Τον τίμησαν κι ο βασιλιάς ο Δελφός, ο άρχοντας του τόπου κι ο λαός τον αγάπησαν. Ο Δίας του χάρισε την τέχνη της μαντείας και προφήτη τον κάθισε στο θρόνο του, τέταρτο. Του Δία προφήτης είναι ο Φοίβος. Μ' αυτούς τους Θεούς αρχίζω την προσευχή μου και ζητώ της Πρυναίας Παλλάδας τη χάρη και τις Νύμφες Κωρύκειες τις τιμώ και τις καλώ, που όρνεα φωλιάζουν στις Κωρύκειες σπηλιές τους και οι Δαίμονες. Ο τόπος είναι στην προστασία του Διόνυσου από τότε που πρώτος τις μανιασμένες Βάκχες οδήγησε στο χορό του Πενθέα το θάνατο. Τον μνημονεύω το Διόνυσο. Επικαλούμαι και τις πηγές του Πλείστου

του Ποσειδώνα τη δύναμη και τον Ύψιστο, τον Κράτιστο Δία. Μετά στον τρίποδα πάω και ορίζομαι. Σήμερα ο Θεός να μ' αξιώσει περισσότερο. Να στείλει πιο καλά σημάδια. Αν ήρθαν οι Έλληνες και θέλουν μαντεία να μπουν στον κλήρο και στη σειρά. Όπως πρέπει. Ο Θεός με φωτίζει και τη γνώμη του λέω. (Η προφήτισσα μπαίνει στην πύλη και βγαίνει - κατεβαίνει τρομαγμένη) Φρίκη Φρίκη. Δε λέγεται! Φρίκη να δεις. Δε βλέπεται! Μ' έδιωξε ο τρόμος. Με κυνήγησε απ' του Φοίβου το άδυτο. Μήτε να σταθώ μήτε να φύγω. Διπλώθηκα. Έσπασα. Στα τέσσερα σύρθηκα. Γριά εγώ, κάνω σα μωρό! Μόλις που σκύβοντας μπαίνω στο άδυτο μπροστά στον Ομφαλό, είδα μπροστά μου έναν μiasmμένο να δέεται. Με αίμα στα χέρια. Και γυμνωμένο σπαθί. Και κλωνάρια ελιάς στολισμένα σεμνά με ταινίες και γνέματα. Ικέτης. Ικέτευε. Έτσι τον είδα. Και μπροστά του κοπάδι γυναίκες, στα τέσσερα σημεία απλωμένες, κοιμόνταν. Όχι γυναίκες. Γοργόνες θα ήταν. Ούτε Γοργόνες. Γοργόνες και ακόμα χειρότερα. Τέτοιες σε ζωγραφιά τις είδα να κλέβουν του Φινέα το δείπνο. Πουλιά. Και τα άρπαζαν. Άφτερες τούτες. Και μαύρες. Στα μαύρα. Ολόκληρο σίχαμα. Ρόγχο ανέπνεαν. Ξεφυσώντας. Πληγές που κινούνταν τα μάτια τους. Στάζοντας αίμα. Και ντυμένες ανόσια. Από βωμούς κι από στέγες, Θεέ μου, απόμακρα! Μίασμα είναι. Δεν την ξέρω τη γενιά τους, δεν τις ξανάδα. Ούτε ποια χώρα τις έθρεψε δίχως να πάθει. Τα παραπέρα στα χέρια του Φοίβου του παντοδύναμου άρχοντα. Είναι γιατρός και μάντης. Και προφήτης αλάθητος. Και το κακό από παντού ξορκίζει. (Ο Ορέστης έχει συρθεί έξω. Εμφανίζεται ο Απόλλωνας)

ΑΠΟΛΛΩΝ

Δε θα σ' αφήσω. Μέχρι το τέλος προστάτης σου θα 'μαι. Και δίπλα σου. Όπου και να 'μαι, στους εχθρούς σου θα σταθώ ανήλεος. Τώρα τις ξέφρενες τούτες μαινάδες τις δάμασα. Βλέπεις; Πέσαν

στον ύπνο οι Γριές οι Πανάρχαιες κόρες της Φρίκης. Που ούτε Θεός ούτε θνητός τις σμίγει. Μήτε θεριό. Του κακού γεννημένες, το κακό σκοτάδι βόσκουν κάτω στα Τάρταρα των Ολύμπιων Θεών και των ανθρώπων το Σίχαμα. Φύγε και δείξε δύναμη τώρα. Ξοπίσω σου θα 'ρθουν. Όπου πατάς θα πατούν. Και σε στεριά και σε θάλασσα. Δε θ' αποκάμεις να σέρνεις τον πόνο σου. Και στην πόλη της Παλλάδας όταν έρθεις, γονάτισε στο ξόανο της θεάς το αρχαίο. Εκεί θα κριθείς. Θα βρούμε να πούμε να μαγέψουμε αυτιά και αθώς να είσαι. Αφού εγώ σε όρισα να σφάξεις τη μάνα σου.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Άνακτα Απόλλωνα. Δίκαιος είσαι. Δίπλα μου να 'σαι. Δύναμη μου δίνει η παρουσία σου.

ΑΠΟΛΛΩΝ

Να θυμάσαι. Μη δειλιάσεις. Και συ Ερμή, αδερφέ μου, προστάτευέ τον. Οδήγα τον ικέτη μου και φύλαγέ τον. Όπως είναι ο ρόλος σου. Όταν τους ικέτες τύχη τους οδηγεί καλή τους σέβεται ο Δίας. (Ο Ορέστης φεύγει. Εμφανίζεται το είδωλο της Κλυταιμνήστρας)

ΕΙΔΩΛΟ ΤΗΣ ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑΣ

Ω! και σας πήρε ο ύπνος, τι να σας κάνω κοιμισμένες! Στους νεκρούς ντροπιασμένη είμαι εξαιτίας σας οι ζωντανοί με καταφρονούν για το φονικό μου αδικαίωτη περιπλανιέμαι με καταφρονούν στον Άδη για τον άντρα μου και για το γιό μου που έπαθα από τα χέρια του. Θεός κανένας δεν με υπερασπίζεται. Κοιτάξτε τις πληγές μου. Και δώσε βοήθεια. Στον ύπνο ο νους φωτίζεται. Την ημέρα σκοντάφτει η μοίρα. Πολλά σας έδωσα και φάγατε. Χοές μελίρρυτες και νοστιμιές και δείπνα ιερής νυκτερινής θυσίας που άλλος Θεός δε γεύεται. Όλα πήγαν χαμένα. Τα ποδοπατήσατε όλα. Κι αυτός κρυφά σαν ελαφάκι γλίστρησε σαν

άνεμος σας την έσκασε και σας γελάει. Τον πόνο μου σας είπα Εγώ η Κλυταιμνήστρα. Η ψυχή μου είμαι και σας φωνάζει. Κάντε αυτό που είσαστε. Το έργο σας. ΧΟΡΟΣ (Μμμμμ...)

ΕΙΔΩΛΟ ΤΗΣ ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑΣ

Μουγκρίζετε. Και κείνος έφυγε.

ΧΟΡΟΣ (Συνεχίζει το μουγκρητό)

ΕΙΔΩΛΟ ΤΗΣ ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑΣ

Τον ύπνο σας κοιτάτε. Τα πάθη μου δεν νοιάζεστε. Κι ο μητροκτόνος έφυγε!

ΧΟΡΟΣ (ουρλιαχτό)

ΕΙΔΩΛΟ ΤΗΣ ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑΣ

Ουρλιάζετε. Και πάλι στον ύπνο. Άλλο απ' το κακό, ποια είναι η δουλειά σας!

ΧΟΡΟΣ (ουρλιαχτό)

ΕΙΔΩΛΟ ΤΗΣ ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑΣ

Αχ ο ύπνος και ο κόπος τα συνταίριασαν! Την ξέραναν τη λύσσα σας δράκαινες. ΧΟΡΟΣ (διπλό δυνατό ούρλιασμα) Πιάστε τον. Πιάστε τον, πιάστε τον. Μη μας ξεφύγει.

ΕΙΔΩΛΟ ΤΗΣ ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑΣ

Όνειρο το κυνήγι σας σαν το σκυλί που κάθεται μονάχο κι αλυχτάει. Τι καρτεράτε; Σηκωθείτε. Εμπρός. Ξεχάστε τον κόπο. Στη γλύκα του ύπνου μη παραδίνεστε. Πονέστε στον πόνο μου, κεντρί να σας κεντρίσει να γίνει. Τη ματωμένη ανάσα σας πάνω του. Στη φωτιά των σπλάχνων σας να λιώσει. Να καεί. Πίσω του. Κυνηγήστε τον πάλι. Αποκάντε τον.

ΧΟΡΟΣ

Ξύπνα. Σκούντα. Εσένα εγώ. Εσύ την άλλη. Κοιμάσαι; Σήκω κλώτσα τον τον ύπνο. Να μην αργοπορούμε. Ω, Ω, κακό που πάθαμε. Άδικα πάθαμε, πάθαμε πάθη ντροπής. Αυτήν την ανείπωτη ντροπή. Απ' το δίχτυ μας πέρασε, πάει το Θηρίο. Μας γέλασε ο ύπνος. Η λεία μας έφυγε. Αχ γιε του Δία. Κλέφτη. Πανούργε, Αρχέγονες δαιμόνισσες μας πέρασες εσύ ο νέος Θεός! Τον ικέτη σου βοήθησες, άθεο άντρα ενάντια στη μάνα του. Το μητροκτόνο μας έκλεψες. Ανόσια κάνεις. Ήρθε στον ύπνο αρματηλάτης, ντροπή - με μαστίγωσε. Τρύπησε με κεντρί την καρδιά μου. Σκληρός μαστιγωτής δαμαστής στο βαρύ του μαστίγιο μ' έχει. Τέτοια καμώματα οι νέοι Θεοί κάνουν καταπατώντας το δίκιο. Το μαντείο σου το 'κανες αιματοστάλαχτο Θρόνο. Του έβαλες πάνω του μητροκτονίας κατάρα. Μάντης. Και μόνος του. Το βωμό του μαγάρισε θέλοντας. Πατά τους Θεούς. Τιμά τους Θνητούς. Ποδοπατά τις Αρχέγονες μοίρες. Και μένα ταπείνωσε. Κι αυτό δε θα σώσει. Δε θα γλιτώσει και στη γη να κρυφτεί. Κατάρατος είναι. Κι άλλη θα πέσει τιμωρός κατά πάνω του.

ΑΠΟΛΛΩΝ

Έξω. Προστάζω. Έξω απ' το ναό μου. Σαίτα. Φίδι φτερωτό θα ρίξει επάνω σας το κατάργυρο τόξο μου. Θα βογγήξετε. Σαν μαύρο αφρό θα το ξεράσετε το αίμα του φόνου που ήπιατε. Σ' αυτό το ναό δεν έχετε θέση. Εκεί που δικάζουν και σφάζουν να πάτε. Που βγάζουν μάτια. Που παίρνουν κεφάλια. Που ευνουχίζουν τα παιδιά για να σβήσουν γενιές. Στους λιθοβολισμούς, στους ακρωτηριασμούς στα παλουκώματα που μουγκρίζουν. Με τέτοια ευφραίνεστε. Και οι Θεοί σας σιχαίνονται. Η μορφή σας σας δείχνει. Με τα λιοντάρια να ζείτε που ταιριάζετε. Όχι σεναούς που τ'

άγγιγμά σας μαγαρίζει. Άντε να βοσκήσετε τώρα αλλού, χωρίς βοσκό. Τέτοια μισημένη φάρα κανένας θεός δεν τη θέλει.

ΧΟΡΟΣ Άνακτα Απόλλωνα. Μίλησες. Και τώρα άκου. Δεν είσαι μόνο ο βοηθός του ανόσιου. Ο ανόσιος είσαι.

ΑΠΟΛΛΩΝ Γιατί; Τούτο μόνο.

ΧΟΡΟΣ Του όρισες να σφάξει τη μάνα του.

ΑΠΟΛΛΩΝ Για το γονιό του εκδίκηση. Έπρεπε. ΧΟΡΟΣ Μιασμένον του παραστάθηκες. ΑΠΟΛΛΩΝ Του είπα να προσπέσει στο ναό μου. ΧΟΡΟΣ Και μας που τον κυνηγάμε, μας μιλάς όλο με απειλές και λοιδορίες; ΑΠΟΛΛΩΝ Δεν είναι ο ναός μου τόπος να συχνάζετε. ΧΟΡΟΣ Χρέος μας ορίστηκε. ΑΠΟΛΛΩΝ Ποιο χρέος; Γιατί κομπιάζεις; Ξεστόμισε. ΧΟΡΟΣ Τους μητροκτόνους κυνηγάμε. ΑΠΟΛΛΩΝ Και τη γυναίκα που σφάξει τον άντρα της; ΧΟΡΟΣ Δεν έσφαξε ομόαιμο. ΑΠΟΛΛΩΝ Τους ορισμούς του Δία και της Ήρας αφήφισες. Τις γλυκιές χαρές της Κύπριδας στο έλεος άφησες. Μοίρα μεγάλη είναι τ' αντρόγυνο. Πάνω απ' τον όρκο. Και η Δίκη προστάτης του. Αφού δε σε πήρε καημός που σκοτώνονται, τι κυνηγάς τον Ορέστη; Χολή και λύσσα έχουσες ενάντια του αλλά εναντιά της τίποτα. Η θεά Αθηνά θα κρίνει τα κρίματα δίκαια. ΧΟΡΟΣ Μάτι δε θα κλείσω. Δεν θα τον αφήσω. ΑΠΟΛΛΩΝ Κυνήγα τον. Άδικα. ΧΟΡΟΣ Κυνηγάς τις τιμές μου και τα θέσμια. ΑΠΟΛΛΩΝ Οι τιμές σου. Να μου λείπουν. ΧΟΡΟΣ Μάντη σε λενε. Δίπλα στο Δία, μα εγώ θα τον πάρω στο κατόπι σα σκύλα. Με σέρνει το αίμα της μάνας του. ΑΠΟΛΛΩΝ Θα τον σώσει η βοήθειά μου. Και θεός και θνητός να προδώσει ικέτη, του ικέτη η κατάρα είναι βαριά. (Ο Απόλλωνας φεύγει. Ο Ορέστης εμφανίζεται τώρα να είναι στο ναό της Αθηνάς, στην Αθήνα) ΟΡΕΣΤΗΣ Άνασσα Αθηνά! Στο Φοίβο ακούγοντας ήρθα. Δέξου με τον κατάρατο καλόσυνα. Ικέτης σου αμόλυντος είμαι. Η

αμαρτία μου ξέβαψε, λιγόστεψε καθώς διάβαινα από τόπο σε τόπο
σε στεριές και σε θάλασσες. Έφτασα σε σένα τις εντολές του
Φοίβου τηρώντας και στο άγαλμά σου προσπέφτω. Εδώ θα μείνω
θεά. Θα περιμένω τη δίκαιη κρίση σου. (Οι Ερινύες ψάχνοντας
φτάνουν) ΧΟΡΟΣ Να! Να! Να το σημάδι. Φανερό. Παρ' το ξοπίσω
το χνάρι το άφωνο. Σαν το σκυλί που κυνηγάει χτυπημένη γαζέλα,
έτσι τον ψάχνω. Στάλα τη στάλα μυρίζω το αίμα του, λαχάνιασα
τρέχοντας. Όλο τον τόπο τον έψαξα πέτρα την πέτρα. Άφτερη
πέταξα. Γρήγορη όπως καράβι πάνω απ' τη θάλασσα. Τον πήρα
ξοπίσω. Κάπου εδώ θα τρέμει λουφάζοντας. Αίμα μυρίζω και
γλυκαίνομαι. Κοίτα. Κοίτα καλά. Ψάξε παντού. Μη σου ξεφύγει ο
μητροκτόνος απλήρωτος. Νάτος! Νάτος! Πάλι βοήθεια βρήκε.
Στης θεάς το αθάνατο άγαλμα πρόσπεσε. Ζητά τη θεά να κρίνει
τα χέρια του. Όχι. Όχι. Αίμα μητέρας σφαγμένης δε δίνεται πίσω.
Ποτίζει κι η γη το ρουφάει. Ζητάει να δώσεις ζωντανό να
ρουφήξω του κορμιού σου τον κόκκινο χυμό να χορτάσω. Με χαρά
θα σε πιω. Ζωντανό θα σε στύψω, θα σε σύρω στη γη να
πληρώσεις στα βάθη για τη μάνα αντίποινα. Εκεί θα δεις τους
φονιάδες που αμάρτησαν σε θεό, σε δικό τους και ξένο, να
πληρώνουν αντάξια. Ο Μέγας Άδης, ο δικαστής των θνητών τα
έχει γραμμένα. Τα πάντα. Και κρίνει. ΟΡΕΣΤΗΣ Έπαθα. Έμαθα. Με
πολλούς καθαρμούς. Να μιλώ όταν πρέπει. Και να σωπαίνω στο
άδικο. Αλλά τώρα θα πω όπως όρισε δάσκαλος σοφός. Ξέβαψε το
αίμα στα χέρια μου. Νωπό και το ξόρκισα με χοίρου θυσία στο
βωμό του Απόλλωνα. Αντάμωσα κι έσμιξα με πολλούς από τότε
κανέναν δε μόλυνα. Γερνούν τα πάντα με το χρόνο. Ξεπερνιούνται.
Τώρα αγνός και ευλαβής ικετεύω την Αθηνά την άνασσα.
Προστάτης μου τώρα να έρθει. Και μένα και τη χώρα μου και το
Άργος όλο σύμμαχους θα μας κάνει και φίλους. Είτε στη Λιβύη
βρίσκεται στις όχθες του Τρίτωνα βοηθώντας δικούς της είτε τον
κάμπο της Φλέγρας διασχίζει κι αναμετρά ανδρειωμένη. Ας έρθει

να γίνει σωτήρας μου. Ο Θεός πανταχού παρών ακούει. ΧΟΡΟΣ
Ούτε ο Φοίβος ούτε της Παλλάδας σε σώζει η δύναμη. Αφημένος
θα χαθείς. Τι είναι και που η χαρά, θα ξεμάθεις. Σκιά θα γίνεις
χωρίς αίμα. Δαίμονες θα σε ρουφήξουν. Μιλώ και με καταφρονάς.
Δεν απαντάς. Όμως είσαι ταμένη τροφή μου. Για μένα σε έθρεψαν.
Ζωντανός θα με χορτάσεις - δε θα σε φάω σαν σφάγιο σε βωμό.
Και θα πω τραγούδι μαγικό να σε δέσω. Εμπρός χορό ας στήσουμε
τραγούδι που μας δόθηκε να τραγουδούμε άγριο να πούμε πως
μοιράζουμε τις μοίρες στους ανθρώπους. Δίκαια το δίκαιο
κρίνουμε. Δεν παθαίνει ο δίκαιος. Δεν ξεσπά η οργή μας σε χέρια
αμόλυντα. Όμως αυτοί που έχουν κρίματα όπως ετούτος και χέρια
βαμμένα στα αίματα παραστάτες θα μας βρουν των νεκρών όπου
σκότωσαν. Την αλήθεια θα πούμε να πληρώσει το αίμα. Μάνα.
Νύχτα. Μάνα γεννήτρα μου. Τιμωρό νεκρών και ζωντανών που με
όρισες. Ο γιός της Λητώς μ' ατιμάζει. Μου παίρνει τ' αγριμάκι, το
κατάτρομο άγνισμα για της μάνας το φόνο. Για τούτο το σφαχτάρι
το τραγούδι το παράφωνο των Ερινύων το τρομερό κι αλλόκοτο
ψάλλω, παράκρουσμα να 'ναι και τη δύναμη να μαραίνει. Αυτόν τον
κλήρο όρισε η μοίρα η ανελέητη. Όσους βαραίνουν συγγενών
ανόσιοι φόνοι τους κυνηγώ ως ν' ανοίξει η γη να τους πάρει. Και
πληρώνουν κι εκεί. Στη γέννα μας τούτη τη μοίρα μας μοίραναν.
Απ' τους θεούς χωριστά στα τραπέζια και στα έργα μας μόνες.
Τύχαμε άτυχες κι άμοιρες και στα μαύρα, ανεόρταστες. Τις
συμφορές τις ανέλαβα. Όταν διχόνοια πέσει στα σπίτια και χέρι το
χέρι δικού του χτυπήσει, χύνομαι πάνω και την τόλμη του θύτη
στο αίμα την πνίγω. Τις έγνοιες των άλλων θεών φορτωθήκαμε
ανέμελοι να 'ναι. Τις δίκες εμείς κάνουμε. Καταφυγή των θυμάτων.
Ο Δίας δε θέλει να μπλέκεται σε μισητούς κι αιματόβρεχτους
ρόλους. Άνθρωποι ένδοξοι μέχρι τ' ακρούρανα όταν στα μαύρα μας
ορμήσουμε πάνω και το μίσος χορεύουμε βροντώντας τα πόδια
λιώνουν στα έγκατα και ατίμητοι σβήνουν. Πηδών στα γερά και τα

πόδια βαριά κατεβάζω. Τους φεύγοντες προφταίνω. Τους λιώνω με πάτημα αβράσταχτο. Ο πεσμένος δε νιώθει τα θολά του τα φρένα. Σύννεφο μίασμα πάνω του πνέει. Καταλαλιέται η γενιά του. Ολούθε βουίζοντας. Μόνες πολυμήχανες και στο στόχο ακρίβεια. Το κακό δεν ξεχνούμε. Φοβερές και αμείλικτες και δίχως τιμές κι απ' τους θεούς χωριστά, στα ανήλιαγα σκότη σε νεκρούς και σε ζώντες τα γραμμένα επίχειρα δίνουμε. Ποιος τάχα δε σέβεται ποιος θνητός δε φοβάται το θεσμό όπου όρισαν οι θεοί και η μοίρα; Θεσμός προαιώνιος και φόβος για όλους. Κι ας ζω στα σκοτάδια και στα βάθη της γης. (Εμφανίζεται η Αθηνά) ΑΘΗΝΑ Φωνή ικεσίας άκουσα, μακριά όπως ήμουν, στη Σκάμαντρο. Όριζα τη γη που μου 'δωσαν οι αρχηγοί των Αργείων - δώρο μεγάλη μερίδα τιμητική απ' τα λάφυρα. Να την έχω για πάντα. Δώρο τιμής στου Θησέα τα τέκνα. Βλέπω στη χώρα μου πλήθος παράξενο. Δε με φοβίζει, μόνο ξαφνιάζομαι. Ποιοι είσαστε; Για όλους το λέω. Και για τον ξένο που πρόσπεσε στο άγαλμά μου και για σας τις αλλόκοτες. Ούτε σε συνέλευση θεών σας είδα ούτε με άνθρωπο μοιάζετε. Όμως δεν είναι σωστό να κακολογεί κανείς τις δυσμορφίες που δεν έχει. ΧΟΡΟΣ Κόρη του Δία. Με δυο λόγια θα σου πω τα πάντα. Είμαστε της Μαύρης Νύχτας οι Κόρες Ερινύες. Κατάρεις μας λεν. ΑΘΗΝΑ Το ξέρω το γένος και τ' όνομα. ΧΟΡΟΣ Και το έργο μας μάθε. ΑΘΗΝΑ Ας το πει κάποια. Καθαρά. ΧΟΡΟΣ Διώχνουμε τους φονιάδες απ' τα σπίτια τους. ΑΘΗΝΑ Και του διωγμού το τέρμα. Που; ΧΟΡΟΣ Όπου χαρά δεν υπάρχει. ΑΘΗΝΑ Κι αυτόν. Με τέτοιες απειλές τον κυνήγησες; ΧΟΡΟΣ Έφτασε να σφάξει τη μάνα του. ΑΘΗΝΑ Ανάγκη ή Φόβος κι Οργή; ΧΟΡΟΣ Λόγος να γίνεις μητροκτόνος υπάρχει; ΑΘΗΝΑ Δυο αντιδικείτε. Τον ένα ακούω. ΧΟΡΟΣ Ούτε δέχεται όρκο. Ούτε δίνει. ΑΘΗΝΑ Να σε λεν' θέλεις δίκαιο. Να είσαι δεν θέλεις; ΧΟΡΟΣ Πες εσύ πως. Σοφή είσαι. ΑΘΗΝΑ Λέω να μην πατούμε το δίκιο με όρκους. ΧΟΡΟΣ Μίλα και Κρίνε. ΑΘΗΝΑ Σε

μένα η κρίση; ΧΟΡΟΣ Δίκαιες είμαστε. Δίκαιη είσαι. ΑΘΗΝΑ Τι έχεις να αντειπείς με τη σειρά σου ξένη; Πες τη χώρα και τη γενιά και τα πάθη σου και την κατηγορία. Κι αντίκρουσε. Αν πιστεύεις στο δίκιο σου - και γι' αυτό ήρθες ικέτης στο άγαλμά μου και τ' αγκάλιασες, απάντησε στους διώχτες σου να κρίνω. ΟΡΕΣΤΗΣ Παντάνασσα Αθηνά! Πρέπει να πω για το μίasma. Να μην έχεις έγνοια. Δεν είμαι μiasμένος, μήτε στα χέρια. Αγνός ήρθα και πρόσπεσα. Και απόδειξη έχω. Να μη μιλούν στο φονιά είναι Νόμος, μέχρι κάποιος να σφάξει αρνί που δεν έχει βροσκήσει ακόμα και στο αίμα του να ξεπλύνει τα χέρια του φονιά. Είναι καιρός που τα ξέπλυνα και σε σπίτια που πήγα και σε ύδατα θάλασσας και ποταμούς στεριάς. Έγνοια για μίasma, λοιπόν, να μην έχεις καμία. Κι όσο για τη γενιά μου Αργείος είμαι. Και τον πατέρα μου τον ξέρεις καλά. Είναι ο Αγαμέμνωνας. Ο στρατηλάτης ανδρών και караβιών. Μαζί του Εσύ την Τροία την έσβησες. Πάει αυτός. Κακό γυρισμό είχε. Η μαυρόψυχη μάνα μου τον τύλιξε στα δίχτυα και τον έσφαξε. Μάρτυρας γι' αυτά και το λουτρό. Όπου έπεσε. Στον καιρό του φόνου διωγμένος ήμουν κι ύστερα γύρισα. Τη σκότωση τη μάνα μου. Δεν το αρνούμαι. Τη σκότωση πληρώνοντας το φόνο με φόνο. ΟΦοίβος συναίτιος. Προφήτευσε θα με σπάραζαν πόνοι και πάθη αν δεν έκανα στους φταίχτες αυτά που έκανα. Δίκαιο αν έχω ή όχι Εσύ θα το κρίνεις, εγώ θα σκύψω στην πάσα σου απόφαση. ΑΘΗΝΑ Βαρύ το κρίμα για κρίση ανθρώπινη. Και φόνο που γέννησε οργή ψυχής δεν έχω λόγο, ούτε εγώ, να τον κρίνω. Εσύ μεν σκότωσης. Αλλά ήρθες στο βωμό μου εξαγνισμένος και για την όλη μου ακίνδυνος άρα σε δέχομαι. Όμως κι αυτές έχουν μερίδιο βαρύ επάνω σου. Αν δεν κερδίσουν φαρμάκι θα γίνει ο θυμός τους θα πέσει στο χώμα θα κάνει αρρώστιες αγιάτρευτες. Έτσι λοιπόν. Χάσουν κερδίσουν γκρεμός είναι για μένα και ρέμα. Έτσι που είναι τα πράγματα πρέπει να αποφασίσω αλλιώς. Διαλέγω δικαστές αποδεκτούς κι ορκισμένους να κρίνουν τους φόνους.

Αυτόν τον Θεσμό τον κηρύσσω. Αιώνιο. Φέρτε τώρα μαρτυρίες και θέσεις να στηρίζουν την κρίση αλάνθαστη. Εγώ θα διαλέξω ορθοφρονούντες πολίτες που δεν πατούν όρκο και δίκιο. Και θα έρθω. Θα γίνει η κρίση αδέκαστη. (Φεύγει η Αθηνά) ΧΟΡΟΣ Της μητροκτονίας το κρίμα αν γίνει κανόνας, όλα θα αναστραφούν. Θα τα λύσει τα χέρια των Θνητών τούτη η πράξη. Ανόσιοι γιοι δεινά θα σωρεύουν στους γονείς τους στο μέλλον. Και μας τις Σκύλες κυνηγήτρες του φόνου οργή για τ' Ανόσιο δε θα μας πιάνει. Και οι φόνοι θα είναι ελεύθεροι. Θα τα λεν τα δεινά τους ο ένας στον άλλον κι ατέλειωτα θα 'ναι. Και όποιον χτυπά το κακό θα μένει αδικαίωτος. Κι όποιον χτυπήσει το κακό δε θα έχει να σηκώσει κατάρα "Ω Δίκη Θεά Των Ερινύων εκδίκηση!" Με ανήμπορους Θρήνους πατέρας και μάνα του κάκου θα κλαίν'. Της Δίκης ο Θρόνος δε θα υπάρχει. Καλό να υπάρχει μέσα μας φόβος και το νου να κρατάει. Η σωφροσύνη είναι καλή και όταν βογγάει. Θνητός στην καρδιά του που δεν έχει φόβο - και για κράτος ακόμη ισχύει το ίδιο - δεν σέβεται δίκιο. Ζωή στο ζυγό θα ζείτε και ζωή δίχως νόμους. Μέγα κακό. Το μέτρο ευλογεί ο Θεός. Κι εποπτεύει. Και ο λόγος του φως είναι. Την Ύβρη γεννά η ασέβεια πάντα κι ο φρόνιμος νους γεννάει την άχραντη σ' όλους ευτυχία που θέλουμε. Σους αιώνες και για πάντα μια αλήθεια ισχύει. Τη Δίκη να σέβεσαι. Για χάρη του κέρδους μην την κλωτσήσει το άθεο πόδι σου. Θα πληρώσεις πικρά. Το γραμμένο. Το γονιό σου να σέβεσαι πρώτα απ' όλα και τον ξένο που δέχεσαι στο σπίτι σου, τίμα. Όποιος μονάχος του διαλέγει το δίκιο καλότυχος θα 'ναι και βαριά συμφορά δεν θα τον εύρει. Κι αυτός που ενάντιος λαιμαργώντας πλουτίζει θα τον βρει το κακό με σχισμένα πανιά και σπασμένο καάρτι. Δεν ακούει κανείς - κι ας φωνάζει πνιγμένος στη δίνη. Ο Θεός τον σαρκάζει αυτόν που ο νους του δεν λογαριάζει τι θα τον βρει για να περάσει τον κάβο. Τα πλούτη που σώριασε στης Δίκης το βράχο χτυπώντας τα άδειασε. Άκλαυτος πάει. (Επιστρέφει η

Αθηνά. Ακολουθούν κριτές) ΑΘΗΝΑ Σάλπισε κήρυκα. Και βάλε τάξη. Να σκορπίσει λαλιά και αχό η σάλπιγγα φύσημα να χορτάσει και ο κόσμος να σιγήσει καθώς θα μπαίνουν οι δικαστές. Να βασιλέψει σιγή για να ακούσει η πόλη το θεσμό που ορίζω στον αιώνα τον άπαντα να 'ναι. Και οι δικαστές να κρίνουν δίκαια. (Προσέρχονται σε θέσεις οι κριτές. Εμφανίζεται και ο Απόλλωνας)

ΧΟΡΟΣ Άνακτα Απόλλωνα. Στα δικά σου να ορίζεις. Εδώ στη δίκη ποια είναι η θέση σου; ΑΠΟΛΛΩΝ Μάρτυρας ήρθα. Κατά το νόμο, ο κατηγορούμενος ικέτης μου είναι και στο βωμό μου πρόσπεσε. Εγώ τον εξάγκνισα. Και ήρθα συνήγορος. Στη μητροκτονία του συναίτιος είμαι. Κήρυξε τώρα Αθηνά την έναρξη και επόπτευε την κρίση να βγει σωστά. ΑΘΗΝΑ Κηρύσσω τη δίκη. Και πρώτα ο λόγος σε σας Ερινύες. Πρώτος μιλώντας ο κατήγορος και στη σειρά θα μας δείξει σωστά τη διάσταση της υπόθεσης. ΧΟΡΟΣ Είμαστε πολλές λίγα θα πούμε και συ ν' απαντάς. Ερώτηση κι απάντηση. Τη σκότωσης τη μάνα σου; Αυτό πες πρώτα. ΟΡΕΣΤΗΣ Τη σκότωση. Δεν το αρνούμαι. ΧΟΡΟΣ Έχασες τον πρώτο γύρο. ΟΡΕΣΤΗΣ Δε βρήκε χώμα η πλάτη μου και μην καυχιέσαι. ΧΟΡΟΣ Τώρα να πεις και πως τη σκότωσης. ΟΡΕΣΤΗΣ Λέω. Με χέρι σπαθωμένο της πήρα το λαιμό. ΧΟΡΟΣ Και ποιος γνωμάτευσε και σ' έπεισε; ΟΡΕΣΤΗΣ Οι χρησμοί του θεού που καταθέτει. ΧΟΡΟΣ Σου το 'πε ο θεός να γίνεις μητροκτόνος; ΟΡΕΣΤΗΣ Δεν την καταριέμαι την τύχη μου. Και τώρα και ποτέ. ΧΟΡΟΣ Μόλις σε δαγκώσει η ψήφος θα τα πεις αλλιώς. ΟΡΕΣΤΗΣ Τα ίδια θα πω. Με συντρέχει κι ο πατέρας απ' τον τάφο. ΧΟΡΟΣ Μάνα σκότωσης. Σε σκοτωμένους ελπίζεις; ΟΡΕΣΤΗΣ Δυο φόνους έχει στην πλάτη της. ΧΟΡΟΣ Πως δύο; Πες το στους δικαστές. ΟΡΕΣΤΗΣ Τον άντρα της και τον πατέρα μου σκότωσε. ΧΟΡΟΣ Τι τα λες; Εκείνη πλήρωσε. Εσύ χρωστάς. ΟΡΕΣΤΗΣ Γιατί δεν την κυνήγησες ζωντανή κι εκείνη; ΧΟΡΟΣ Άλλο αίμα είχε απ' τον άντρα της. ΟΡΕΣΤΗΣ Και εγώ έχω της

μάνας μου; ΧΟΡΟΣ Με τι σ' έθρεψε στην κοιλιά της φονιά; Το αίμα της μάνας σου αρνιέσαι; ΟΡΕΣΤΗΣ Απόλλωνα Θεέ! Πες αν έχω δίκιο. Το έκανα. Και είναι. Δεν τ' αρνιέμαι. Αν όμως δίκαιο ή άδικο το 'κρινες πες να το πω. Και κατάθεσε. ΑΠΟΛΛΩΝ Θα καταθέσω στο μεγάλο τούτο των Θεών δικαστήριο ότι δίκαια έπραξε. Μάντης είμαι και ψέμα δεν ξέρω. Και σε γυναίκες και άντρες και σε πόλεις ως τώρα ό,τι προφήτευσα ο Ζευς, των Ολυμπίων ο πατέρας, το πρόσταξε. Και μάθε το. Παντοδύναμη η δίκαιη κρίση του. Και δέξου τη γνώμη του. Λέω λοιπόν. Απ' τον πατέρα μου όρκος δεν είναι πιο πάνω. ΧΟΡΟΣ Και ο Δίας σου όρισε να πεις στον Ορέστη τέτοιο χρησμό; Να σεβαστεί τον πατέρα του σεβώντας στη μάνα; ΑΠΟΛΛΩΝ Δεν είναι φόνος απλά. Άντρας γενναίος σκοτώθηκε εξουσία θεόσταλη προίκα του είχε. Και γυναίκα τον σκότωσε. Και όχι να πω με τόξα πολέμου - σαν Αμαζόνα που ρίχνει και βρίσκει το στόχο, αλλά όπως θα σας διηγηθώ τώρα. Και να μ' ακούσετε Αθηνά και Κριτές και να κρίνετε. Από πόλεμο γύρισε. Κερδισμένος. Κι αγαπώντας τον δέχτηκε. Και τον έλουσε. Και όταν τέλειωσε το λουτρό του, σάβανο πάνω του άπλωσε και με πέπλο - απόχη σαν αγρίμι τον τύλιξε. Και τον έκοψε. Αυτό το τέλος βρήκε το στρατηλάτη τον παντοδύναμο. Και τη φόνισσα την παράστησα για να κεντρίσω τους κριτές που θα κρίνουν. ΧΟΡΟΣ Όπως τα λες, τον πατέρα βάζει πάνω απ' τη μάνα ο Δίας. Όμως αυτός τον γερο - πατέρα του τον Κρόνο δεν το έδεσε; Πως τα ταιριάζεις τούτα τ' αντίθετα; Μάρτυρες σας βάζω που τ' ακούτε. ΑΠΟΛΛΩΝ Κνώδαλα κοσμομίσητα, σιχάματα των Θεών! Κι απ' τα δεσμά γλιτώνεσαι, υπάρχει τρόπος. Κι απ' τα πολλά γιατρεύεσαι. Αλλά άντρας που το αίμα του θα το ρουφήξει η γη και πεθάνει μια φορά πέθανε, δεν έχει ανάσταση. Μόνο γι' αυτό δεν έχει ξόρκι ο πατέρας μου. Τα άλλα όλα τα άνω κάτω φέρνει και χωρίς λαχάνιασμα. ΧΟΡΟΣ Κοίτα τώρα πως τα μπερδεύεις να τον σώσεις! Χύνει το αίμα της μάνας του ανόσια κι έπειτα στο

Ἄργος στο πατρικό του θα κάθεται! Σε ποιους δημόσιους βωμούς
θα θυσιάζει; Ποιο σπίτι θ' αγιαστεί μ' αυτόν παρόντα;
ΑΠΟΛΛΩΝ Θ' αποκριθώ, για να δεις την αλήθεια. Δεν είναι
όπως λεν' ότι η μάνα γεννάει. Μόνο τροφός του σπόρου είναι. Ο
σπορέας γεννάει. Η μάνα τον φιλεύει μόνο. Σαν φιλοξενούσα - κι
αν δεν τον βλάψει ο Δίας. Και θα πω απόδειξη. Μάρτυρας δίπλα
σας. Η κόρη του Δία. Καμιάς κοιλιάς το σκότος δεν την έθρεψε.
Τέτοιο βλαστάρι και μάνα θεά δεν το γέννησε. Εγώ Παλλάδα -
όπως ξέρω τα τόσα, την πόλη σου και το λαό σου θα τους
μεγαλύνω. Και τούτον τον έστειλα στον ναό σου να προσπέσει για
να γίνει πιστός σου εις τον αιώνα τον άπαντα και σύμμαχος να
'ναι. Και η γενιά του. Και τούτο που γίνεται τώρα θα 'ναι σημείο
αναφοράς στους απογόνους. ΑΘΗΝΑ Αρκετά τα τεκμήρια. Τώρα
θα πουν την κρίση οι κριτές. ΑΠΟΛΛΩΝ Εγώ τα βέλη μου τα
'ριξα όλα και προσμένω απόφαση. ΑΘΗΝΑ Εσείς; Τι λέτε εσείς να
μην έχω ψεγάδι; ΧΟΡΟΣ Όσα ακούσατε τ' ακούσατε σεις οι
κριτές. Κρίνοντας τώρα να σεβαστείτε τον όρκο σας. ΑΘΗΝΑ
Πολίτες της Αθήνας πρώτη φορά δικάζετε για φόνο. Ακούστε
πως ορίζω της δίκης το θεσμό. Τούτο το δικαστήριο των κριτών
θα μείνει αιώνιο στη χώρα του Αιγέα. Στο βράχο αυτόν τον Ἄρη -
όπου οι Αμαζόνες όταν ήρθαν φθονώντας το Θησέα, έχτισαν
πύργο στο δικό μας κατάντικρα και στον Ἄρη θυσίασαν - απ' όπου
το όνομα Ἄρειος Πάγος - στο βράχο αυτόν, ο Σεβασμός και ο
αδερφός του ο Φόβος θα συγκρατούν την αδικία μέρα και νύχτα να
μην κάνει νόμους κατά το θέλημά του ο καθένας. Με λάσπες και
βρωμιές ανακατεύοντας νερό καθαρό να πιείς δε θα βρεις. Την
Αναρχία και την Τυραννία σας διατάζω να την αρνιέστε οι
νοήμονες και το Φόβο Θεού και Νόμου μην τον διώχνετε. Δίχως
φόβο θνητός πώς να 'ναι δίκαιος; Φόβο και σεβασμό στο θεσμό
που θεσπίζω και θα έχετε φρούριο σωτηρίας και της πόλης και
της χώρας, τέτοιο που άλλο αλλού κανένας. Μήτε ξένος μήτε

Έλληνας. Θεσπίζω λοιπόν τούτο το δικαστήριο να είναι αδέκαστο και σεβαστό και κριτής αναντίρρητος. Φρουρός να φρουρεί το δίκιο της πόλης και την ειρήνη της. Άγρυπνος. Αυτές τις επισημάνσεις έκανα στο λαό μου για το μέλλον. Τελειώνω. Σηκωθείτε. Ρίξτε την ψήφο σας. Δώστε το δίκαιο κατά τον όρκο σας. (Όσο οι κριτές ψηφίζουν) ΧΟΡΟΣ Τη δύναμη και το δίκιο μας να μην τα πατήσετε. Αυτό συμβουλεύω. ΑΠΟΛΛΩΝ Τους χρησμούς μου και του Δία να φοβηθείτε σας λέω. Να μην τους πατήσετε. ΧΟΡΟΣ Οι φόνοι δεν είναι στον κλήρο σου. Και Μαντεία αγνά να μαντεύεις δε θα 'χεις. ΑΠΟΛΛΩΝ Σφάλμα λοιπόν έκανε ο πατέρας ο Δίας όταν δέχτηκε ικέτη του τον πρώτο φονιά τον Ιξίωνα; ΧΟΡΟΣ Όπως το λες. Αν χάσω τη δίκη θα δράσω. Θα το νιώσει η χώρα. ΑΠΟΛΛΩΝ Ούτε οι παλιοί ούτε οι νέοι θεοί σε τιμούν. Εγώ θα κερδίσω. ΧΟΡΟΣ Τέτοια έκανες και με τη μοίρα του Φέρη. Έπεισες τις Μοίρες να κάνουν τους θνητούς αθάνατους. ΑΠΟΛΛΩΝ Σ' αυτόν που σε σέβεται και έχει ανάγκη η βοήθεια σου δίκαιη. ΧΟΡΟΣ Χάλασες τους παλιούς θεσμούς. Αρχαίες θεές και μας ξεγέλασες. Μας πότισες κρασί. ΑΠΟΛΛΩΝ Θα τη χάσεις τη δίκη. Ξεθυμασμένο φαρμάκι θα ξερνάς στους εχθρούς σου. ΧΟΡΟΣ Ακόμα μικρός είσαι. Και κοροϊδεύεις μια γριά. Περιμένω ν' ακούσω την απόφαση. Όμως για το μετά δίβουλη είμαι. ΑΘΗΝΑ Τον τελευταίο λόγο τον έχω εγώ. Θα υπερψηφίσω τον Ορέστη. Δε με γέννησε μάνα. Και υποστηρίζω τον άντρα σε όλα. Εκτός απ' το γάμο. Με την ψυχή μου τον πατέρα υποστηρίζω, δε βάζω πιο πάνω της γυναίκας το θάνατο που τον άντρα της σκότωσε, το στύλο του σπιτιού της. Και με ισοψηφία ακόμα νικάει ο Ορέστης. Όσοι κρίνουν λοιπόν ας μετρήσουν τις ψήφους στις κάλπες. ΟΡΕΣΤΗΣ Φοίβε Απόλλωνα! Στην κόψη βρίσκομαι. ΧΟΡΟΣ Νύχτα Μαύρη. Τα βλέπεις τα έργα τους! ΟΡΕΣΤΗΣ Ή στη ζωή ή στην κρεμάλα βαδίζω. ΧΟΡΟΣ Ή θα γκρεμιστεί ή θα σωθεί ο κόσμος. ΑΠΟΛΛΩΝ Να μετρήσετε τις ψήφους σωστά. Δίκαιο

μέτρημα. Μία ψήφος λάθος και ή το άδικο θα τραφεί και θα
μεγαλώσει, ή σπίτια θα σωθούν. (Μετά το μέτρημα) ΑΘΗΝΑ
Αθώς του φόνου. Οι ψήφοι είναι μισοί μισοί. ΟΡΕΣΤΗΣ Παλλάδα
Αθηνά. Και σωτήρα μου! Στην πατρική μου γη που την πήραν με
ξανάστησες. Όλοι θα λεν για μένα : "Αργείος ξανάγινε. Στου
πατέρα του το παλάτι ξαναέγινε αφέντης, χάρη στην Παλλάδα και
στο Φοίβο, και στο Δία τον Μέγα - τον τρίτο σωτήρα". Ο Δίας!
Αυτός με έσωσε ενάντια στις μάνας μου τις Μαύρες εκδικήτρες.
Φεύγω τώρα. Γυρίζω στην πατρίδα. Και ορκίζομαι. Στην πόλη αυτή
και στο λαό της Αργείος κυβερνήτης δε θα πατήσει πόδι πολέμου.
Εις τον αιώνα τον άπαντα. Από τον τάφο μου μέσα τους
παραβάτες των όρκων μου σε δεινά θα τους σπρώξω. Σε δρόμους
να κλαινε. Σε χρησμούς να τους φέρουν σε παγίδες περάσματα Να
λεν' αχ πως! Να χτυπιώνται. Αν τηρήσουν τους όρκους μου και
αιώνια δέσουν συμμαχία πολέμου με την πόλη σου Δέσποινα δίπλα
τους θα 'μαι και προστάτης τους. Χαίρε Αθηνάκι ο λαός της
Αθήνας ανίκητος να 'ναι από τους εχθρούς του. Πάντα. Νικηφόρα
να είναι της σωτηρίας τα όπλα σου. (Φεύγει ο Ορέστης) ΧΟΡΟΣ
Ουαί Ουαί! Καινούργιοι θεοί! Τους αιώνιους νόμους μας αρπάξατε.
Και τους ρίξατε κάτω. Ντροπή σε μας φέρατε και ατίμωση.
Φαρμάκι. Πικρή πληρωμή θα χύσω. Χολή. Θα τη ρημάξω τη γη σας
Μαρασμού και θανάτου αρρώστια θα πέσει. Ω Δίκη! Εκδίκηση!
Πληγές του θανάτου παντού. Στενάζω. Με ξεγέλασαν Ανυπόφορα
αυτά τα πάθη για μένα! Αλίμονό μας! Αλίμονό μας. Κόρες της
Νύχτας. Ντροπιασμένες. Ανίσχυρες. ΑΘΗΝΑ Εμένα ν' ακούτε.
Μη χτυπάτε τα στήθια σας. Δεν νικηθήκατε. Η μοιρασμένη η κρίση
δεν ταπεινώνει. Υπήρξε καθαρή του Δία η επιμαρτύρηση. Γιατί
αυτός χρησιμοδότησε. Γιατί αυτός του βεβαίωσε τον απλήρωτο
φόνο. Μήτε την οργή σας στη γη μου να ρίξετε μήτε τη λύπη σας.
Μήτε αφρούς δαιμόνων σιτοδείας να στάξετε μήτε στο σπόρο μήτε
στο ωρίμασμα. Το δίκιο σας το ομολογώ και ιερές σας υπόσχομαι

κρύπτες στη γη και πλούσιους βωμούς να θροιάξεστε δίκαια. Και του λαού μου οι τιμές οι μεγάλες δε θα σας λείψουν. ΧΟΡΟΣ Ουαί Ουαί! Καινούργιοι θεοί! Τους αιώνιους νόμους μας αρπάξατε. Και τους ρίξατε κάτω. Ντροπή σε μας φέρατε και ατίμωση. Φαρμάκι. Πικρή πληρωμή θα χύσω. Χολή. Θα τη ρημάξω τη γη σας Μαρασμού και θανάτου αρρώστια θα πέσει. Ω Δίκη! Εκδίκηση! Πληγές του θανάτου παντού. Στενάζω. Με ξεγέλασαν Ανυπόφορα αυτά τα πάθη για μένα! Αλίμονό μας! Αλίμονό μας. Κόρες της Νύχτας. Ντροπιασμένες. Ανίσχυρες. ΑΘΗΝΑ Δε σας ατίμασαν. Ούτε η οργή σας, θεές, να χτυπήσει τη χώρα μου. Και τι ν' απειλώ; Στο Δία στηρίζομαι. Και τα κλειδιά και το δώμα που φυλάει κλειδωμένο τον Κεραυνό ο πατέρας μόνη απ' όλους εγώ τα ξέρω. Ας μη χρειαστεί. Μην παραφέρεστε συμφορές και κατάρεις μην ξεστομίζεις. Άκαρπη γλώσσα. Το μαύρο αίμα και την οργή που σε πνίγει κοίμησέ τα. Συγκάτοικος μαζί μου και συντιμώμενη θα 'σαι. Τι άλλο θέλεις; Τις θυσίες της γέννας και του γάμου θα χαιρέσαι. Ευλογημένη θα τη λες την ώρα τούτη. Για πάντα. ΧΟΡΟΣ Εγώ να τα πάθω αυτά! Η πρώτη πανάρχαια θεά. Και να ζω ντροπιασμένη και άτιμη. Αλίμονό μου, μανία και οργή ξεφυσώ. Και εκδίκηση. Στα πλευρά μου συστρέφεται πόνος. Νύχτα μου. Μάνα μου. Άκουσε! Τις τιμές τις πανάρχαιες ανίκητοι δόλοι των θεών μου τις άρπαξαν. Ένα τίποτα μ' έκαναν. ΑΘΗΝΑ Δε σε συνερίζομαι. Πρεσβύτερη είσαι και στη γνώση της πείρας ανώτερη. Όμως κρίνω κι εγώ. Με προίκισε ο Δίας. Αν πάρετε τα μάτια σας σε χώρες αλλόφυλες, τούτη τη γη πολύ θα την κλάψετε. Τούτη η χώρα στα χρόνια που έρχονται με δόξες θ' ανθίσει. Και συ τιμημένη, δίπλα στο θρόνο του Ερεχθέα θα κάθεται. Κι ομάδες - ομάδες γυναίκες και άντρες θα σε λιτανεύουν, όσο πουθενά δεν σε λιτάνευσε κανένας. Στον τόπο μη σέρνεις διχόνοια και δαγκάνες πληγών που παλαβώνουν τους νέους στα καλά τους και σκοτώνονται. Μην τους ανάψεις σαν κοκόρια και φλογίσεις τον Άρη

με αίμα τους και τον έναν στον άλλον. Κράτα τον πόλεμο μακρά τους. Κι ο ερχομός του - αν είναι - τη μανία της δόξας να σπείρει - μιλώ για πολέμους μεγάλους - δε μιλώ για ξεσπάσματα πετεινών στον ορνιθώνα. Αυτά σου προσφέρω. Και διάλεξε. Δώσε και πάρε. Να σε τιμάει μια χώρα Θεοφίλητη. ΧΟΡΟΣ Εγώ να τα πάθω αυτά! Η πρώτη πανάρχαια Θεά! Και να ζω ντροπιασμένη και άτιμη. Αλίμονο. Μανία κι οργή ξεφυσώ και εκδίκηση. Στα πλευρά μου συστρέφεται πόνος. Νύχτα μου. Μάνα μου. Άκουσε. Τις τιμές τις πανάρχαιες ανίκητοι δόλοι των Θεών μου τις άρπαξαν. Ένα τίποτα μ' έκαναν. ΑΘΗΝΑ Θα τα λέω και θα τα ξαναλέω τα κέρδη σου. Να μην πεις ότι Αρχαίες Θεές και τις έδιωξε νέα κι ο λαός της ασέβαστες. Αν τιμάς την Πειθώ - γλύκασμα γλώσσας στα λόγια - θα μείνεις. Αν αρνηθείς, άσε τη χώρα μου ήσυχη. Μην πας να τη χαλάσεις με οργές και ζημιά και τόσο παράτολμα. Στο χέρι σου είναι να 'χεις μερίδιο σε τούτη τη γη και τιμές στους Αιώνες. (Ξαφνικά και σε άλλη ατμόσφαιρα) ΧΟΡΟΣ Άνασσα Αθηνά. Τι βωμό θα 'χω; ΑΘΗΝΑ Αδάκρυτο δέξου. ΧΟΡΟΣ Το δέχομαι πες. Ποιες τιμές θα 'χω; ΑΘΗΝΑ Στερέωμα σπιτιού. Μόνο με Σένα. ΧΟΡΟΣ Τόσο θα μπορώ; Θα το κάνεις;

ΑΘΗΝΑ

Ασυμφόριστος όποιος σε σέβεται.

ΧΟΡΟΣ

Με εγγυάσαι για πάντα;

ΑΘΗΝΑ

Αν δεν μπορούσα δε θα το έταζα.

ΧΟΡΟΣ

Ξεθυμώνω. Με μάγεψες.

ΑΘΗΝΑ

Θα σ' αγαπήσει η χώρα μου όλη. ΧΟΡΟΣ Τι ευχές θέλεις να ευχηθώ για τη χώρα σου; ΑΘΗΝΑ Ευχές ευτυχίας. Αγέρες Στεριάς Ουρανού και Θάλασσας ηλιόχαρες πνοές να στέλνουν στη χώρα μου. Θα υπάρχει αφθονία καρπών και ποιμνίων. Και τους άνομους να τους παίρνει ρομφαία. Των δικαίων τη φύτρα - σαν καλός κηπουρός - τη φροντίζω εγώ. Τέτοιες ευχές κάνω. Και για νίκες πολέμου - αν πεις - καμιά δε θ' αφήσω να χορτάσει τη δόξα πιο πολύ απ' την πόλη μου. ΧΟΡΟΣ Θα δεχτώ να συνοικώ με την Παλλάδα και στην πόλη της δε θ' ασεβήσω. Αφού ο παντοδύναμος και του πολέμου ο Θεός, ο Άρης, προπύργιο τη θέλουν των Θεών της Ελλάδας, βωμό και παραστάτη. Έτσι προφητεύω και εύχομαι. Ζωοδότης ο Ήλιος, να δίνει στη γη ν' αναβλύζουν αγαθά και χαρές ατελείωτα. ΑΘΗΝΑ Για το καλό του λαού, ορίζω στην πόλη προστάτισσες τις Μαύρες Θεές τις Μεγάλες. Τα ανθρώπινα όλα αυτές να τα ορίζουν. Κι όποιος το χέρι τους δεν ένωσε πάνω του, δεν ξέρει ποιος τα δεινά ξεφυσά και σε ποιον των γονιών αμαρτίες τον σέρνουν. Όταν το μάθει φωνάζει και δέρνεται, αλλά μαύρη οργή σιωπηλή τον τσακίζει. ΧΟΡΟΣ Χιονιάς να μη φυσήξει δεντροξηραντής - ευχή και έργο κάνω - ούτε λίβας που τα μάτια τυφλώνει των φυτών να μην περάσει προς τα δω. Κι αρρώστια των καλών καρπών να μην πέσει εδώ ποτέ. Ο Πάνας να βοσκά κοπάδια καλόγεννα και να δοξάζουν τους Θεούς τα πλούτη της Θείας ετούτης γης. ΑΘΗΝΑ Ακούτε κριτές τι λεν' και πως υπόσχονται. Οι σεβαστές Ερινύες τα πάντα μπορούν στους Θεούς τ' Ουρανού και του Άδη. Και τη ζωή των θνητών ως το τέλος τη φέρνουν, αλλού με χαρές, κι αλλού σκοτεινή με το δάκρυ. ΧΟΡΟΣ Και τον άγουρο των παλικαριών το χαλασμό ξορκίζω. Μοίρες, σεις που ορίζετε, - Θεές και αδερφές μου - στις κοπέλας τις καλές δώστε να καλοπαντρευτούν, που μπαίνετε στα σπιτικά και κάθε ώρα

βρίσκεται ο ίσκιος σας παντού ο πολυτιμημένος. ΑΘΗΝΑ Χαίρομαι που χαρίζεστε καλόψυχα στη χώρα μου. Και την Πειθώ ευχαριστώ που γλύκανε τα λόγια και τη γλώσσα μου, όταν των Ερινύων η εχθρότητα αρνιόταν. Αλλά νίκησε ο Δίας της Συμφωνίας. Και η λαχτάρα του καλού μου έδωσε τη νίκη την αιώνια. ΧΟΡΟΣ Των συμφορών η Διχόνοια, εγώ η εύχομαι, ποτέ να μην ξεσπάσει στην πόλη. Μήτε εμφύλιο αίμα οργής να πιεί η γη. Και να ζητά για το χυμένο αίμα άλλο αίμα. Τη χαρά ν' ανταποδίδουν αδερφωμένοι οι πολίτες κι από κοινού ν' αποφασίζουν. Η συμφωνία σώζει απ' το κακό τους ανθρώπους. ΑΘΗΝΑ Της συμφωνίας το δρόμο τον βρίσκουν οι φρόνιμοι. Τα φοβερά τους τα πρόσωπα αλλάζουν! Κέρδος μεγάλο είναι στην πόλη. Φρόνιμες φρόνιμοι πάντα τιμώντας και σε χώρα και πόλη δίκαιη μένοντας, ξακουσμένες θα ζείτε. ΧΟΡΟΣ Χαίρετε και να ζείτε τις χαρές του πλούτου. Χαίρετε πολίτες, αγαπημένοι του Δία, αγαπημένοι της αγαπητής Παλλάδας. Και πάντα να δείχνετε φρόνηση. Όποιους προστατεύει η Παλλάδα, ο Δίας τους νοιάζεται. ΑΘΗΝΑ Και σεις να πάτε στο καλό. Πρώτη πηγαίνω με το φως το ιερό αυτής της λιτανείας να σας δείξω τον τόπο σας. Πηγαίνετε. Κι απ' τα βάθη της γης, τιμημένες, το κακό απ' την πόλη να διώχνετε και το καλό να ευλογείτε. Και τη νίκη Και σεις άρχοντες, γιοί του Κραναού, ξεπροβοδίστε τους καινούργιους φίλους. Και νους αγαθός - για το καλό - να συντροφεύει τους πολίτες. ΧΟΡΟΣ Χαίρετε. Χαίρετε πάλι. Ξαναεύχομαι. Θνητοί και θεοί όλης της πόλης. Τον τόπο και τον ορισμό μου, αν σέβεστε, συμφορά στη ζωή σας δε θα 'χετε. ΑΘΗΝΑ Οι ευχές σας καλόδεχτες. Με αναμμένες λαμπάδες και τις ιέρειες που υπηρετούν το άγαλμά μου, σας ξεπροβαδίζω όπως πρέπει, να πάτε στον τόπο που σας πρέπει. Όλης της χώρας του Θησέα οι ένδοξοι κάτοικοι θα σας συνοδεύσουν και παιδιά και γυναίκες και γερόντισσες σεμνές στα πορφυρόχρωμα ντυμένοι. Και ν' ανάψουν της Θυσίας οι φωτιές να φωτιστούν. Να τιμηθούν της

γης οι θεές Να είναι - για νίκες - καλόγνωμες. (Οι προπομποί οδηγώντας και προπέμποντας τις Ερινύες) ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ Ελάτε. Με πομπή τιμημένες. Μεγάλες Κόρες Παρθένας της Νύχτας. - Όλοι κάντε ιερή σιγή. Στα βάθη της γης και στα Άδυτα τιμές ζηλευτές σας προσμένουν - Όλοι ιερή σιγή. Εσείς σπλαχνικές και δίκαιες, ελάτε Σεβάσμιες. Με πομπή λαμπруνόμενες. - Τώρα δοξολογείστε. Όλοι ευχηθείτε. Ευχές και θυσίες πάντα να καινε για το ποίμνιο. Ο παντεπόπτης ο Δίας και οι Μοίρες συμφώνησαν. - Δόξα σε σένα Δόξα! Όλοι επευφημείτε. ΤΕΛΟΣ